

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb

KLASA: 391-35/24-01/15
URBROJ: 371-04-24-14
Zagreb, 13. svibnja 2024.

DOPUNA METODOLOGIJE UTVRĐIVANJA IZNOSA TARIFNIH STAVKI ZA JAVNU USLUGU OPSKRBE PLINOM I ZAJAMČENU OPSKRBU

- popratni dokument uz donošenje (nakon javnog savjetovanja) -

Opskrba plinom u obvezi javne usluge predstavlja mjeru zaštite krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo putem reguliranja uvjeta opskrbe plinom. Javna usluga opskrbe plinom, u skladu s odredbama Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 18/18 i 23/20) (dalje: Zakon), obavlja se prema reguliranim uvjetima, pri čemu opskrbljivač u obvezi javne usluge isporučeni plin krajnjim kupcima naplaćuje primjenom važećih iznosa tarifnih stavki donesenima u skladu s Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Osim toga, Zakonom je propisana mjera zaštite krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo i kategorije poduzetništvo priključenih na distribucijski sustav putem prava na zajamčenu opskrbu, a način određivanja iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu također propisuje Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu.

Regulatorni mehanizmi zaštite krajnjih kupaca koji koriste javnu uslugu, osim odredbama Zakona, propisani su i odredbama Općih uvjeta opskrbe plinom („Narodne novine“, broj 50/18, 88/19, 39/20, 100/21, 103/22 i 68/23).

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) na temelju javnog natječaja odlukom određuje opskrbljivača u obvezi javne usluge, ovisno o distribucijskim područjima na teritoriju Republike Hrvatske. Opskrbljivač u obvezi javne usluge određuje se na razdoblje od tri plinske godine, a javni natječaj HERA provodi uz primjenu kriterija najnižeg troška opskrbe plinom opskrbljivača u obvezi javne usluge koji se propisuje Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu.

HERA je, u skladu sa Zakonom, u razdoblju od listopada do prosinca 2020. godine provela javni natječaj za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge za potrebe krajnjih kupaca kategorije kućanstvo, za razdoblje od 1. travnja 2021. do 30. rujna 2024. godine, za sva distribucijska područja u Republici Hrvatskoj.

S ciljem provedbe propisanog zakonskog okvira, na sjednici Upravnog vijeća HERA-e, održanoj 22. ožujka 2024., **za razdoblje od 1. listopada 2024.** HERA je donijela Odluku o pokretanju postupka za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. rujna 2027. Na temelju donesene Odluke, HERA je na svojim internetskim stranicama 22. ožujka 2024. objavila Dokumentaciju za javni natječaj za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe

plinom za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. rujna 2027., a natječaj je proveden u razdoblju od 22. ožujka 2024. do 19. travnja 2024.

Nadalje, na 9. sjednici Upravnog vijeća održanoj 24. travnja 2024. HERA je donijela Odluku o poništenju postupka za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom. S obzirom na donesenu Odluku, potrebno je terminski uskladiti referentno razdoblje za utvrđivanje troška nabave plina koje se propisuje Metodologijom, a kako bi se omogućilo dodatno potrebno vrijeme za ponovnu provedbu postupka za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. rujna 2027.

U skladu s navedenim, na sjednici Upravnog vijeća HERA-e, održanoj 26. travnja 2024., utvrđen je Prijedlog dopune Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (dalje: Prijedlog dopune Metodologije). O Prijedlogu dopune Metodologije provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 26. travnja do 12. svibnja 2024. godine. Tijekom trajanja javnog savjetovanja ukupno su dva energetska subjekta dala primjedbe i prijedloge dorade Prijedloga dopune Metodologije.

Rezultati javnog savjetovanja s prikazom primjedbi, komentara i prijedloga, kao i statusom svakih od njih (obrazloženo, prihvaćeno, nije prihvaćeno, djelomično prihvaćeno), prikazani su u dokumentu Rezultati javnog savjetovanja.

KRAJNJA CIJENA OPSKRBE PLINOM (JAVNA USLUGA)

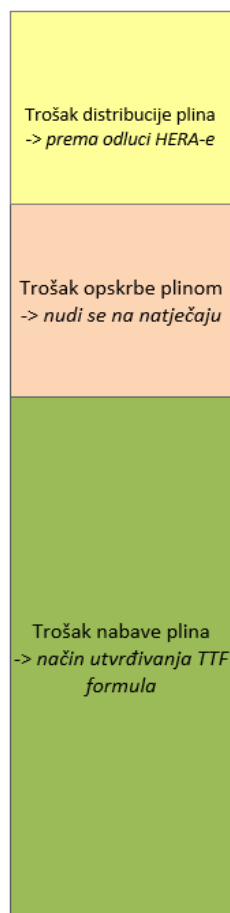
Metodologijom se određuje, između ostalog, struktura i način formiranja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom, odnosno krajnja cijena opskrbe plinom, te način, elementi i kriteriji za izračun pojedinih komponenti u strukturi krajnje cijene opskrbe plinom. Krajnja cijena opskrbe plinom prema Metodologiji sastoji se od tarifne stavke za isporučenu količinu plina Ts_1 i fiksne mjesečne naknade Ts_2 , odnosno sastoji se od troška nabave plina, troška distribucije i troška opskrbe plinom.

Trošak nabave plina odražava cijenu plina na referentnom plinskom tržištu (nizozemsko plinsko tržište TTF) i predstavlja veleprodajnu komponentu u strukturi krajnje cijene opskrbe plinom te se za svaku pojedinu regulacijsku godinu utvrđuje prema Metodologijom propisanoj formuli.

Trošak distribucije plinom namijenjen je pokrivanju troška naknade za korištenje distribucijskog sustava. Jedinični trošak distribucije plina sastoji se od iznosa tarifne stavke za distribuiranu količinu plina - Ts_{1dis} i iznosa fiksne mjesečne naknade - Ts_{2dis} koji su za svaki tarifni model utvrđeni za operatora distribucijskog sustava sukladno odluci o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina.

Trošak opskrbe plinom namijenjen je pokrivanju troškova poslovanja opskrbljivača u obvezi javne usluge te se određuje na temelju provedenog natječaja za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge, za svako distribucijsko područje, za razdoblje za koje je na natječaju odabran opskrbljivač u obvezi javne usluge.

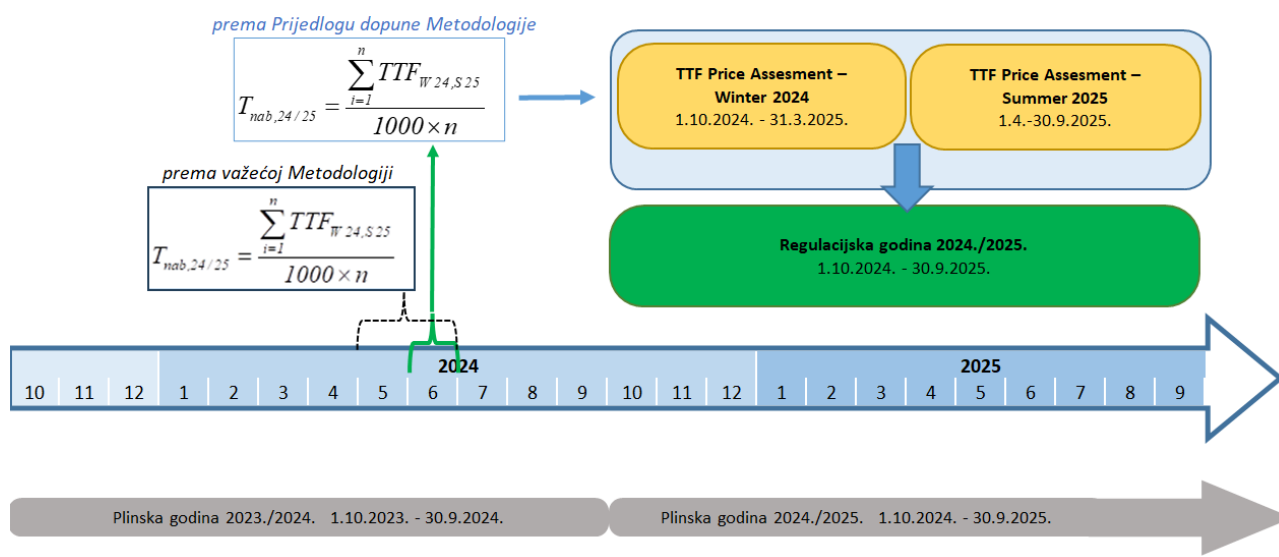
U nastavku se daje prikaz strukture krajnje cijene opskrbe plinom prema Metodologiji:

Slika 1. Shematski prikaz strukture krajnje cijene opskrbe plinom prema Metodologiji

Trošak nabave plina

Trošak nabave plina, prema dopuni Metodologiji, utvrđuje se, iznimno za regulacijsku godinu 2024./2025., na temelju cijena trgovanja sezonskim terminskim ugovorima (zima i ljeto) na referentnom europskom plinskom tržištu (TTF), **objavljenih u razdoblju od 1. lipnja do 30 lipnja 2024. godine**, za isporuku plina u regulacijskoj godini 2024./2025. za koju se utvrđuje trošak nabave plina.

Slika 2. Shematski prikaz određivanja troška nabave plina za regulacijske godine

Dopunom Metodologije mijenja se formula za utvrđivanje troška nabave plina za regulacijsku godinu 2024./2025. na način da se temelji na cijenama trgovanja sezonskim terminskim ugovorima „*TTF Price Assessment – Winter 24*“ i „*TTF Price Assessment – Summer 25*“ na referentnom europskom plinskom tržištu (TTF), objavljenih u publikaciji ICIS HEREN „*European Spot Gas Markets*“ tijekom razdoblja od **1. lipnja do 30. lipnja 2024.** godine.

Ovim načinom, odnosno skraćivanjem razdoblja koje je referentno za utvrđivanje troška nabave plina, pridonosi se smanjenju rizika nabave plina od strane opskrbljivača u obvezi javne usluge na veleprodajnom tržištu, a imajući u vidu da će HERA ponoviti postupak javnog natječaja za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. rujna 2027. tijekom svibnja 2024. Naime, za pretpostaviti je da će opskrbljivači u obvezi javne usluge, tek nakon završetka provođenja javnog natječaja i donošenja odluke o odabiru, sklapati ugovore o nabavi plina za potrebe opskrbe plinom krajnjih kupaca u obvezi javne usluge, pri čemu će imati opciju ugovaranja nabave plina na način istovjetan načinu utvrđivanja troška nabave plina prema dopuni Metodologiji, odnosno prema kotacijama terminskih ugovora ostvarenima tijekom lipnja 2024. godine.

Trošak nabave plina i dalje će se utvrđivati zasebno za svaku regulacijsku godinu, odnosno razdoblje od 12 mjeseci, a koja je u daljnjem razdoblju od 1. listopada 2024. jednaka plinskoj godini, od 1. listopada tekuće kalendarske godine do 30. rujna iduće kalendarske godine.